Dosarul nr.2ri-81/2025 judecătoria Orhei, sediul Central judecător C. Troianovschi

D e c i z i e

31 decembrie 2025
mun.Bălţi

Colegiul Civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord

În componenţă:
Preşedintele colegiului, judecător Stanislav Grosu
Judecători Alina Ţihonschi şi Radu Holban

examinând recursul declarat de lichidatorul ÎI „Stog Ion", procedura simplificată a falimentului, Laşcu Ion, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 23 aprilie 2025, la contestaţia înaintată de creditorul OCN „Microinvest" SRL împotriva acţiunilor lichidatorului ÎI „Stog Ion" privind neadmiterea parţială a creanţelor creditorului OCN „Microinvest" SRL în sumă totală de 4.525.176,48 lei, la rangul creanţelor garantate,-

c o n s t a t ă :

Poziţia instanţei:

1. La 18 aprilie 2024, creditorul SRL „Imexagro" a înaintat cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate faţă de debitorul ÎI „Stog Ion", cod fiscal 1011606000968, sediul or.Rezina, str.Suveranităţii 13, MD-5400.
2. Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 05 august 2024, a fost admisă cererea introductivă înaintată de creditorul SRL „Imexagro" cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate faţă de debitorul ÎI „Stog Ion" şi s-a iniţiat procedura simplificată a falimentului cu dizolvarea debitorului ÎI „Stog Ion". S-a desemnat în calitate de lichidator ÎI „Stog Ion", administratorul autorizat Laşcu Ion, autorizaţia nr.151 din 19.01.2015. Tot prin aceeaşi hotărâre, s-a obligat lichidatorul să notifice creditorii despre înregistrarea cererilor de validare a creanţelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanţelor până la 20 septembrie 2024, fiind stabilită şedinţa de validare a creanţelor şi prima adunare de raportare pentru data de 24 octombrie 2024.
3. La 19 septembrie 2024 creditorul OCN „Microinvest" SRL a depus cerere de admitere a creanţelor faţă de ÎI „Stog Ion", prin care a solicitat validarea creanţei în sumă de 4.525.176,48 lei.
4. La 14 octombrie 2024, lichidatorul debitorului ÎI „Stog Ion", administratorul autorizat Laşcu Ion, a depus în instanţa de judecată tabelul definitiv al creanţelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului ÎI „Stog Ion", din care rezultă că creanţele înaintate spre validare de către OCN „Microinvest" SRL au fost admise parţial spre validare şi anume: suma de 1.869.407,67 lei, la rangul creanţelor garantate şi suma de 265.576,88 lei admisă parţial la rangul VI.
5. La 17 octombrie 2024, reprezentantul creditorului OCN „Microinvest" SRL, Griceaniuc Alexandru, a depus contestaţia împotriva acţiunilor lichidatorului debitorului ÎI „Stog Ion", administratorul autorizat Laşcu Ion, prin care a solicitat validarea creanţei în sumă de 4.525.176,48 lei, la rangul creanţelor garantate.

6. Prin contestaţia depusă a menţionat că, creanţa solicitată a fi validată integral, în sumă de 4.525.176,48 lei, este garantată potrivit Contractului de împrumut cu dobândă nr. 20030002558 din 18.02.2020, Contractului de împrumut cu dobândă nr.22030023936 din 25.11.2022, contractului de credit cu dobândă nr.20030016161 din 22.12.2020 şi contractului de credit cu dobândă nr.22030023947 din 25.11.2022 şi asigurat prin contractul de gaj învestit cu formulă executorie cu nr.G1 din 18.02.2020, contractul de gaj învestit cu formulă executorie cu nr.20030001085 G1 din 27.01.2020 şi acordul adiţional din 18.02.2020, contractul de gaj învestit cu formulă executorie cu nr.G2 din 17.12.2020, contractul de ipotecă învestit cu formulă executorie cu nr.694 din 18.12.2020, contractul de ipotecă învestit cu formulă executorie cu nr.1-419 din 28.02.2022.

7. La 04 decembrie 2024, lichidatorul ÎI „Stog Ion", Laşcu Ion, a depus referinţă la contestaţia OCN „Microinvest" SRL, prin care a menţionat că nu este de acord cu contestaţia înaintată, aceasta fiind neîntemeiată, iar creanţa admisă parţial şi inclusă în tabelul definitiv al creanţelor debitorului ÎI „Stog Ion", este una certă, lichidă şi exigibilă.

8. A indicat că, din actele de constituire a garanţiilor anexate la creditorul OCN „Microinvest" SRL, la cererea de admitere a creanţelor şi verificările efectuate de lichidator, a fost stabilit că valoarea bunurilor afectate cu garanţii este net inferioară creanţei solicitate de a fi validate la rangul creditorilor garantaţi, astfel fiind admisă la rangul creanţelor garantate suma creditorului neachitat, a dobânzii contractuale şi a comisionului aferent în mărime de 1.869.407,67 lei.

9. Totodată, mai indică lichidatorul că prin cererea de validare, creditorul OCN „Microinvest" SRL, a solicitat validarea creanţei cu titlu de penalităţi contractuale în mărime de 1% pentru fiecare zi de întârziere, în mărime totală de 2.655.768,81 lei, clauza penalităţii fiind redusă de către lichidator la 0,1% pentru fiecare zi de întârziere, rezultând astfel suma de 265.576,88 lei, care a fost reflectată în tabelul prezentat instanţei şi propusă spre validare la rangul VI. A reiterat că diferenţa între suma penalităţilor solicitate spre validare şi suma penalităţilor admise în tabelul definitiv constituie suma de 2.390.191,93 lei, pe care o consideră litigioasă şi lovită de nulitate absolută.

10. Consideră că, această creanţă nu poate fi admisă în tabelul definitiv al creanţelor spre validare deoarece nu este certă, iar lichidatorul avea obligaţia legală de a refuza trecerea acesteia în tabelul definitiv. A precizat că se atestă prezenţa unui litigiu de drept pe marginea penalităţii solicitate, iar creditorul este în drept să se adreseze separat într-o procedură contencioasă.

11. La 27 ianuarie 2025, reprezentantul creditorului OCN „Microinvest" SRL, Griceaniuc Alexandru a depus cerere de concretizare la contestaţia depusă la 17.10.2024, prin care a adăugat unele explicaţii referitoare la tabelul definitiv şi referinţa lichidatorului din 04 decembrie 2024.

12. Astfel, menţionează reprezentantul creditorului OCN "„Microinvest" SRL, Griceaniuc Alexandru, că cu poziţia descrisă în referinţă nu este de acord, o consideră abuzivă şi neîntemeiată din motiv că administratorul autorizat nu deţine cunoştinţe şi licenţă în domeniul evaluării bunurilor şi nu se poate pronunţa asupra preţului la care se vor realiza bunurile gajate, făcând referire la prevederile art.108 şi art.111 din Legea insolvabilităţii.

13. Totodată indică reprezentantul creditorului că, OCN „Microinvest" SRL este creditor garantat, iar contractele ce stau la baza creanţei în sumă de 4.525.176,48 lei, sunt încheiate între doi profesionişti care au apreciat oferta şi au convenit asupra obligaţiilor

contractuale, inclusiv penalitatea, făcând referire la prevederile art.947, şi art.949 Cod civil. A considerat că creditorul este îndreptăţit să încaseze penalitatea în modul calculat.

14. Prin încheierea judecătoriei Orhei, sediul Central din 23 aprilie 2025, s-a admis parţial contestaţia depusă de creditorul OCN „Microinvest" SRL împotriva acţiunilor lichidatorului ÎI „Stog Ion", privind neadmiterea parţială a creanţelor creditorului OCN „Microinvest" SRL în sumă de 4.525.176,48 lei, la rangul creanţelor garantate.

Solicitarea recurentului:

15. La data de 08 mai 2025, administratorul autorizat Laşcu Ion a depus recurs, prin care a solicitat casarea integrală a încheierii Judecătoriei Orhei, sediul central din 23 aprilie 2025 şi pronunţarea unei noi soluţii de respingere a contestaţiei depusă de creditorul OCN „Microinvest" SRL asupra tabelului definitiv, cu menţinerea nemodificată a tabelului definitiv al creanţelor creditorilor şi validarea penalităţii contractuale a OCN „Microinvest" SRL în cuantum propus de lichidator - 0.1 % pe zi (265.576,88 lei), cu atribuirea acesteia la rangul VI.

Argumentele părţilor :

16. În motivarea recursului, recurentul consideră că admiterea penalităţii de 0,25 % este extrem de împovărătoare pentru debitor, dat fiind situaţia economică precară în care se află acesta, or prin încheierea emisă, însăşi instanţa de insolvabilitate invocă că „penalitatea pretinsă de OCN „Microinvest" SRL depăşeşte cu mult mărimea sumei creditelor neachitate, ceea ce evident denotă că prejudiciul calculat de către creditor sub forma penalităţii contractuale este disproporţionat, deoarece, acesta este mai mare chiar şi ca suma datoriei pe contractele de credit şi a celorlalte plăţi aferente calculate pe marginea contractelor", cu toate acestea instanţa admite din suma solicitată de creditor, sumă care la fel este multe prea mare în raport cu situaţia economică a debitorului şi pe care o consideră litigioasă, abuzivă şi lovită de nulitate absolută.

17. Conform art.947 alin.(1) Cod civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

18. Clauza penală fiind de natură contractuală este guvernată de principiul forţei obligatorii a contractului consacrat în art.996 Cod civil, potrivit căruia contractul valabil încheiat are putere de lege între părţile contractante, dar şi faţă de judecătorul, chemat să soluţioneze litigiile ce derivă din contract, care este ţinut să respecte exact clauzele contractuale, fără posibilitatea să le modifice sau să refuze aplicarea lor.

19. În acest sens reţine că, conform art.953 alin.(1) Cod civil, în cazuri excepţionale, luând în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalităţii disproporţionat de mari. La reducerea penalităţii, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.

20. În speţă, debitorul, fiind reprezentat de lichidator a înaintat obiecţii referitor la mărimea clauzei penale şi din acest considerent, clauza penală stipulată de părţi în contract nu este considerată certă, lichidă şi exigibilă.

21. Astfel, referitor la penalitatea admisă de instanţa de insolvabilitate 0,25% pentru fiecare zi de întârziere, adică ¼ din suma solicitată de creditor cu titlu de penalitate ceea ce

constituie suma de 663.942,20 lei, lichidatorul consideră că este excesiv de împovărătoare pentru debitor şi disproporţional de mare în raport cu eventualele prejudicii suportate de creditor.

22. Or, dacă ar fi să se raporteze penalitatea în mărime de 0,25 % pentru fiecare zi de întârziere la un an calendaristic (365 zile), atunci penalitatea de 0,25 % pentru fiecare zi de întârziere ar echivala cu 91,25% anual din suma restantă, ceea ce evident denotă un dezechilibru în raporturile contractuale şi o împovărare excesivă a debitorului ÎI „Stog Ion" în beneficiul creditorului OCN „Microinvest" SRL.

23. În aparenţă, admiterea penalităţii în mărime de 0,25 %, nu indică asupra încălcării exprese a unei norme imperative a legii, însă impactul acesteia asupra patrimoniului debitorului este excesiv de mare, punând în pericol interesele tuturor participanţilor la procesul de insolvabilitate derulat. În aceiaşi ordine de idei, este în interesul circuitului civil, de a interzise clauzele inechitabile care dezavantajează excesiv una din părţile contractuale, în deosebi atunci când se stabilesc clauze contractuale care depăşesc substanţial pretinsele prejudicii rezultate din neexecutarea obligaţiilor contractuale.

24. Admiterea unei penalităţi atât de împovărătoare, care raportate la un an calendaristic ar echivala cu 91,25% anual şi care afectează disproporţional interesele uneia dintre părţi, contrar bunelor practici comerciale, intră în conţinutul juridic al conceptului de ordine publică.

25. Potrivit art.328 alin.(1) Cod civil, instanţa de judecată este obligată să constate nulitatea absolută din oficiu, după ce a ascultat opiniile participanţilor la proces.

26. Conform art.15 alin.(4) Cod civil, „referinţele la un judecător sau la o instanţă de judecată sunt referinţe şi la alte organe de jurisdicţie competente". În mod corespunzător, obligaţia de a invoca nulitatea absolută din oficiu constituie un imperativ şi pentru administratorul procesului de insolvabilitate/ lichidator, care verifică creanţele înaintate spre validare.

27. Punând în balanţă interesele creditorului de a obţine plata clauzei penale în felul în care a fost contractată, cu interesele debitorului de a nu fi împovărat disproporţionat de mult în raport cu prejudiciile rezultate din neexecutare, dar şi cu interesul general de a se asigura un echilibru contractual just şi echitabil, conform bunelor practici comerciale, lichidatorul făcând uz de prevederile art.334 alin.(1) Cod civil, coroborat cu art.328 alin.(1) Cod civil, se consideră obligat să invoce nulitatca absolută a penalităţii admise de instanţa de insolvabilitate, în măsura în care depăşeşte cuantumul maxim de 0,1% din suma scadentă, calculată pentru fiecare zi de întârziere.

28. Deci, prin normele de drept material menţionate supra, legiuitorul a lăsat instanţei de judecată prerogativa să micşoreze clauza penală, atunci când aceasta este disproporţionat de mare în raport cu prejudiciile real suportate de către creditor.

29. Afirmă că, la aprecierea disproporţionalităţii clauzei penale, se determină în fiecare caz concret împrejurări cum ar fi: durata neexecutării obligaţiei, procentul excesiv de înalt al clauzei penale (comparativ cu procentul practicat de obicei în alte contracte de acelaşi gen), depăşirea substanţială a posibilelor prejudicii rezultate din neexecutarea obligaţiilor.

30. În speţa de faţă, procentul admis de instanţă în mărime de 0,25 % pentru fiecare zi de întârziere este excesiv de înalt, or calcularea penalităţii totale în mărime de 663.942,20 lei, în coraport cu situaţia economică precară a debitorului, este

disproporţionat de mare în raport cu eventualele prejudicii suportate de către creditorul OCN „Microinvest" SRL.

31. La caz, lichidatorul reţine că, debitorul se află în dificultate financiară, or aflarea debitorului în proces de insolvabilitate este un motiv justificat de a reduce penalitatea până când ea va înceta să fie „disproporţionat de mare".

32. Or, prin admiterea spre validare a unei penalităţi atât de împovărătoare pentru debitor, se desconsideră şi principiul colectiv de satisfacere a creanţelor, fiind prejudiciat şi interesul celorlalţi creditori validaţi care îşi vor recupera cu o dificultate sporită creanţele.

33. Reevaluând penalitatea admisă de instanţa de insolvabilitate în mărimea de 0,25 % pentru fiecare zi de întârziere, în concordanţă cu penalitatea de 0,1%- pentru fiecare zi de întârziere, calculată din suma datorată pentru perioada solicitată suma rezultată este de 265.576,88 lei a fost reflectată în tabelul prezentat instanţei de insolvabilitate şi propusă spre validare, iar în rest, suma pretinsă nu poate fi admisă în condiţiile legii.

34. Menţionează că, scopul penalităţii este compensatoriu, nu sancţionator, deci nu trebuie să ducă la îmbogăţirea fără justă cauză a creditorului, astfel, după cum a menţionat supra o penalitate de 0,25%/zi înseamnă 7,5%/lună şi 90%/an, ceea ce devine abuziv şi disproporţionat în raport cu prejudiciul real al creditorului şi nu poate fi admisă spre validare în condiţiile legii.

35. Conform art.76 al Legii insolvabilităţii nr.149 din 29 iunie 2012, înaintarea creanţelor de către creditori are loc în strictă conformitate cu reglementările privind procedura de insolvabilitate.

36. Potrivit art.140 alin.(1) şi (2) aceeaşi lege, dacă are o creanţă faţă de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, creditorul înaintează în scris creanţa, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanţelor adresată instanţei de judecată care examinează cauza de insolvabilitate a debitorului. Cererile de admitere a creanţelor se consemnează într-un registru, care se păstrează în instanţă. Cererea de admitere a creanţei se depune în termenul stabilit în hotărîrea de deschidere a procedurii sau în termenul indicat în notificarea administratorului provizoriu. (...).

37. Potrivit art.141 al Legii nr.149/2012, cererea de admitere a creanţelor are acelaşi regim juridic ca şi cererea de chemare în judecată, cu excepţiile stabilite la art.19. Cererea va cuprinde: numele/denumirea creditorului, domiciliul/sediul, suma datorată, temeiul creanţelor, precum şi menţiuni cu privire la eventualele drepturi de preferinţă sau garanţii. La cerere se anexează documentele justificative din care izvorăsc creantele şi actele de constituire de garanţii.

38. La rândul său potrivit alin.(1), (4) art.142 al Legii nr. 149/2012, creanţele se supun procedurii de verificare, prevăzută de prezenta lege, de către administratorul provizoriu sau administratorul insolvabilităţii, sau de lichidator, cu excepţia creanţelor constatate prin titluri executorii necontestate în termenele prevăzute de legi speciale. Administratorul insolvabilităţii/lichidatorul va proceda de îndată la verificarea fiecărei cereri de admitere înregistrate la instanţa de insolvabilitate şi a documentelor depuse şi va efectua o cercetare amănunţită pentru a stabili legitimitatea, valoarea exactă si prioritatea fiecărei creante.

39. În conformitate cu prevederile art.26 alin.(2) al Legii nr. 149/2012, în cel mult 10 zile de după desemnare, administratoruł provizoriu trimite notificări tuturor creditorilor din evidenţa contabilă, prezentată de debitor în conformitate cu art.27 alin.(3), pentru

înaintarea creanţelor certe şi exigibile asupra patrimoniului debitorului şi prezentarea unei referinţe asupra cererii introductive.

40. Conform art.144 alin(4) din Legea insolvabilităţii, dacă la examinarea contestaţiei se constată existenţa unui litigiu de drept, instanţa de insolvabilitate admite contestaţia printr-o încheiere motivată, care poate fi atacată cu recurs de către creditorul a cărui creanţă nu a fost validată. În acest caz, creanţa se radiază din tabel, iar creditorul a cărui creanţă nu a fost validată este în drept să intenteze proces separat de confirmare a creanţei sau de preluare a procesului

41. Din sensul normelor menţionate rezultă că, admiterea creanţei în tabel şi validarea acesteia este condiţionata ca aceste creanţe să întrunească în mod cumulativ următoarele criterii: să fie certe şi lichide. Caracterul cert al creanţei presupune că, această este fermă, existenţa ei nu dă naştere la discuţii, iar caracterul lichid presupune că are cuantumul determinat.

42. Examinând actele anexate la cerere, constată că creanţa cu titlu de penalităţi nu este certă, rezultând din acte lovite de nulitate absolută.

43. Prin urmare, această creanţă nu poate fi admisă în tabetul definitiv al creanţelor spre validare, pe motiv că nu este certă, iar lichidatorul avea obligaţia legală, în interesul tuturor creditorilor şi a debitorului, de a refuza trecerea în Tabelul Definitiv a unei astfel de creanţe, or potrivit legii insolvabilităţii, creanţa validată are efectul unei hotărâri judecătoreşti definitive şi irevocabile.

44. Respectiv, prin referinţa depusă, lichidatorul a invocat prezenţa unui litigiu de drept şi în asemenea situaţii, creditorul a cărui creanţă nu a fost validată, este în drept să iniţieze un proces separat, după regulile generale, în instanţa de drept comun şi nu în instanţa de insolvabilitate.

45. Menţionează că procedura de insolvabilitate nu soluţionează litigii de drept în accepţiunca procedurílor contencioase, iar adresarea în procedura de insolvabilitate nu trebuie să urmărească soluţionarea sau satisfacerea unei pretenţii material-juridice.

46. Referitor la Rangul acesteia, menţionează că din analiza actelor de constituire a garanţiilor, informaţiilor din comunicatele parvenite, precum şi din vizitele efectuate la sediul debitorului, lichidatorul a ajuns la concluzia că patrimonial debitorului nu este suficient pentru acoperirea în totalitate a creanţclor creditorilor, astfel a dispus admiterea parţială a creanţelor creditorului OCN Microinvest" SRL, şi anume suma creditului neachitat, a dobânzii contractuale şi a comisionului a fost inclusă la rangul Creanţelor garantate în mărime de 1.869.407,67 lei.

47. Dat fiind faptul că, masa debitoare este insuficicntă pentru acoperirea în totalitate a creanţelor creditorului, penalităţile au fost admise parţial la rangul VI în mărime de 265.576,88 lei.

48. Indică că, din studiile pieţei imobiliare, valoarea medie a terenurilor agricole din r-nul Rezina este cuprinsă între valorile de 50.000-70.000 lei, pentru un hectar.

49. Respectiv, valoarea garanţiilor imobiliare garantate prin contractele de ipotecă menţionate mai sus, este în surmă de circa 700.000 lei, care au fost admise la rangul creantelor garantate.

50. Afirmă că, gajul a fost constituit asupra două unităţi de tehnică agricolă, iar prin contractele de gaj, însuşi părţile au stabilit valoare bunurilor gajate, în sumă de 201.500,00 lei.

51. În cadrul vizitelor efectuate la debitor şi a inventarierii bunurilor, lichidatorul nu a stabilit această producţie agricolă, iar din analiza activităţii economicea debitorului a fost stabilit că acesta comercializa anual producţia agricolă recoltată în sezon.

52. Respectiv, roada anului 2021, a fost comercializată în acelaşi an.

53. Prin urmare, din actele de constituire a garanţiilor anexate de creditorul OCN „Microinvest" SRL la cererea sa de admitere a creanţelor şi verificările efectuate de lichidator, a fost stabilit că valoarea bunurilor afectate cu garanţii este net inferioară creanţei solicitate de a fi validate la rangul creditorilor garantaţi, fiind admisă spre validare la rangul creanţelor garantate suma creditului neachitat, a dobânzii contractuale şi a comisionului aferent în mărime de 1.869.407,67 lei, aceasta urmând a fi micşorată în urma evaluării tuturor bunurilor debitorului.

54. Potrivit art.50 al Legii insolvabilităţii nr.149/2012, (1) Creditorii cu drept de gaj convenţional sau legal asupra unui bun din masa debitoare sunt îndreptăţiţi la satisfacerea prioritară a creanţelor garantate din contul bunului gajat. (2) Creanţele creditorilor garantaţi sunt considerate drept creantţe garantate doar în limita valorii garanţiilor stabilite prin evaluare potrivit art.108 alin.(5). Creanţele care excedează această valoare sunt creanţe chirografare.

55. Astfel, în cadrul şedinţei de judecată din data de 09 aprilie 2025, lichidatorul a anexat la dosarul cauzei extrasele din Rapoartele de evaluare nr.442/1-25 şi nr. 442/1-25 din 31.01.2025, potrivit cărora, Valoarea de piaţă a bunurilor (mobile şi imobile) incluse în masa debitoare a debitorului ÎI Stog Ion, gajate şi ipoteca în favoarea OCN „Microinvest" SRL - sunt în sumă de 871.354,00 lei, însă aceste argumente nu au fost luate în considerare de instanţa de insolvabilitate, fiind acordată o apreciere irelevantă afirmaţiilor lichidatorului precum că valoarea bunurilor afectate cu garanţii este inferioară creanţei solicitate de OCN „Microinvest" SRL, deoarece până la realizarea gajului, lichidatorul nu poate să se pronunţe asupra corespunderii valorii bunurilor grevate cu suma creanţelor garantate, ignorând prevederile art.50 alin.(1) şi alin.(2) al Legii insolvabilităţii nr.149/2012.

56. În speţă, lichidatorul a acţionat conform acestui principiu legal, iar instanţa de recurs este în drept să corijeze eroarea instanţei de fond, în vederea apărării masei debitoare şi a interesului colectiv al creditorilor.

57. În conformitate cu art.1 din Legea insolvabilităţii nr.149/2012, procedura de insolvabilitate are la bază principiul egalităţii creditorilor şi interzicerea tratării preferenţiale.

58. Orice admitere disproporţionată a unei penalităţi contractuale în favoarea unui singur creditor încalcă acest principiu fundamental şi creează un precedent periculos în detrimentul masei credale.

59. Instanţa de fond a substituit discreţia lichidatorului, fără a motiva de ce soluţia sa - de a valida 0,25% - ar fi superioară aprecierii administrative realizate conform legii la etapa verificării şi admiterii creanţelor în tabel, fiind totodată ignorat şi faptul că până la realizarea bunurilor, nu se poate aprecia sumă creanţelor garantate, acestea fiind bazate pe o evaluare obiectivă şi documentată a garanţiilor, mai ales că în şedinţa de judecată lichidatorul a prezentat extrasele din Rapoartele de evaluare a bunurilor debitorului, întocmite de un evaluator independent.

60. La fel şi referinţa depusă de lichidator la data de 04.12.2024, care detaliază componenţa bunurilor grevate şi valoarea acestora, a fost ignorată nemotivat, deşi aducea argumente juridice şi economice solide împotriva validării penalităţii solicitate de creditor.

61. Având în vedere obligaţia legală a instanţei de a motiva corespunzător soluţia adoptată, lipsa unei justificări obiective privind cota de 0.25%/zi reprezintă o încălcare a standardului de examinare completă.

62. *Prin referinţa depusă de reprezentatul OCN „Microinvest" SRL, Griceaniuc Alexandru la data de 03 iunie 2025*, solicită respingerea recursului ca neîntemeiat, cu menţinerea încheierii instanţei de fond fără modificări.

63. În argumentarea referinţei, menţionează că, prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central, nr.2i-16/2024 din 05 august 2024, s-a constatat insolvabilitatea debitorului ÎI „Stog Ion", şi în calitate de administrator al insolvabilităţii a fost desemnat Laşcu Ion.

64. La data de 16.10.2024, creditorul OCN „Microinvest" SRL a făcut cunoştinţă cu tabelul definitiv al creanţelor creditorilor întocmit de administrator al insolvabilităţii Laşcu Ion împotriva patrimoniului debitorului, şedinţa de validare a creanţelor stabilită conform hotărârei Judecătoriei Orhei, sediul central, nr.2i-16/2024 din 05 august 2024, pentru data de 24 octombrie 2024, ora 13:00. Termenul stabilit de instanţă pentru prezentarea tabelului definitiv era 14 octombrie 2024.

65. Cu toate acestea, administratorul autorizat, din motive necunoscute, nu a trimis documentul creditorului OCN „Microinvest" SRL în termenul prevăzut de lege. Tabelul a fost remis creditorului doar după ce acesta a făcut o solicitare scrisă prin e-mail şi a recepţionat abia pe 16 octombrie 2024.

66. Menţionează că, art.143 alin.(3) din Legea insolvabilităţii din 29.06.2012 prevede că, tabelul preliminar al creanţelor se va prezenta instanţei de insolvabilitate şi se va comunica de îndată debitorului şi creditorilor ale căror creanţe sau drepturi de preferinţă au fost trecute parţial în tabelul preliminar sau respinse, precizînd, totodată, şi motivele. (5) La expirarea termenului de verificare, administratorul/lichidatorul depune imediat tabelul definitiv în instanţa de judecată care examinează cazul de insolvabilitate a debitorului. Creditorii şi debitorul au acces la tabelul creanţelor şi pot face contestaţii faţă de creanţele admise de administrator/lichidator în tabel, precum şi asupra celor înlăturate.

67. În tabelul definitiv al creanţelor împotriva patrimoniului debitorului insolvabil ÎI „Stog Ion", administratorul autorizat Laşcu Ion a inclus creanţa creditorului OCN „Microinvest" SRL în categoria creanţelor garantate, pentru suma de 1.869.407,67 lei, iar restul creanţei, în valoare de 265.576,88 lei, a fost înscrisă la rangul VI pentru validare, rezultând o diminuare a sumei totale revendicate de 2.390.191,93 lei.

68. Subsecvent, OCN „Microinvest" SRL a depus în termenul legal, la data de 17 octombrie 2024, o contestaţie împotriva tabelului definitiv al creanţelor creditorilor faţă de patrimoniul debitorului ÎI „Stog Ion".

69. Administratorul autorizat, Laşcu Ion, a prezentat pe 04 decembrie 2024 o referinţă asupra contestaţiei înaintate de OCN „Microinvest" SRL la tabelul definitiv.

70. Menţionează că, administratorul autorizat Lascu Ion a descris în referinţă că, din analiza informaţiilor din comunicatele parvenite, precum şi din vizitele efectuate, lichidatorul a ajuns la concluzia că patrimonial debitorului nu este suficient pentru acoperirea în totalitate a creanţelor creditorilor, astfel a dispus admiterea parţială a creanţelor creditorului OCN „Microinvest" SRL şi anume, suma creditului neachitat, a dobânzii contractuale şi a comisionului a fost inclusă la rangul Creanţelor garantate în

mărime de 1.869.407,67 lei. Dat fiind faptul că, masa debitoare este insuficientă pentru acoperirea în totalitate a creanţelor creditorului, penalităţile au fost admise parţial la rangul VI în mărime de 265.576,88 lei.

71. Indică că, cu poziţia descrisă supra este de acord şi o consideră abuziv şi neîntemeiată din următoarele motive:

72. Conform art.667 alin.(1) Cod Civil, gajul este dreptul real în al cărui temei titularul (creditorul gajist) poate pretinde, din valoarea obiectului gajului, satisfacerea creanţelor sale garantate cu preferinţă faţă de ceilalţi creditori ai titularului obiectului gajului (debitorul gajist).

73. Art.50 alin.(1) din Legea insolvabilităţi, creditorii cu drept de gaj convenţional sau legal asupra unui bun din masa debitoare sunt îndreptăţiţi la satisfacerea prioritară a creanţelor garantate din contul bunului gajat.

74. Potrivit art.51 din Legea insolvabilităţi, în cazul în care renunţă la dreptul lor de executare prioritară a creanţei sau în cazul în care creanţa garantată nu este executată integral din valoarea bunului gajat, creditorii indicaţi la art. 50 devin creditori chirografari pentru creanţa care nu mai este prioritară sau pentru partea creanţei neacoperită în mod prioritar.

75. Astfel, constată că, conform prevederilor legale, Creditorul garantata îşi pierde statul doar după realizarea gajului, nu în baza unor studii efectuate de administratorul autorizat care nu deţine cunoştinţe şi liţenţă în domeniul evaluării bunurilor mobile şi imobile. De asemenea, administratorul nu poate să se pronunţe asupra preţului (care pot fi catologate ca presupuneri ce nu pot fi admise) la care se vor realiza bunurile gajate, deaorece acestea pot fi realizate la un preţ mai avantajos decât cel estimat iniţial, reducând astfel creanţa creditorului sau chiar acoperind-o integral.

76. Totodată, conform art.108 alin.(1) din legea insolvabilităţi, administratorul insolvabilităţii/lichidatorul trebuie să întocmească un inventar al tuturor bunurilor corporale şi incorporale care aparţin masei debitoare. (5) În inventar trebuie să fie descrise toate bunurile identificate ale debitorului şi să se indice, dacă este accesibilă, valoarea contabilă a fiecărui bun la data inventarierii. Pentru determinarea valorii de piaţă a bunurilor, administratorul insolvabilităţii/lichidatorul va angaja, pe cheltuiala debitorului, o întreprindere de evaluare.

77. Indică că, la data întocmirii Tabelului definitiv din 14.10.2025, administratorul nu dispunea nici de actul de inventariere, nici de raportul de evaluare, însă, cu încălcarea prevederilor legale, a înscris creanţa OCN „Microinvest” SRL într-un mod nejustificat, astfel prejudiciind drepturile creditorului.

78. În ipoteza în care se va da curs poziţiei exprimate de administrator, astfel cum a fost validată prin Tabelul creditorilor din data de 14.10.2025 în privinţa creanţei OCN „Microinvest” SRL, există riscul ca bunurile afectate garanţiei constituite în favoarea acestui creditor să fie valorificate la un preţ superior celui stabilit prin evaluare, iar excedentul rezultat să fie distribuit creditorilor chirografari, ceea ce ar conduce la diminuarea cuantumului creanţei garantate deţinute de OCN „Microinvest” SRL, cu consecinţa prejudicierii drepturilor acestuia.

79. Un alt aspect la care s-a referit administratorul autorizat este că a plasa o aparte din creanţa OCN „Microinvest” SRL şi anume, suma de 2.390.191,93 lei care constituie penalitatea pe care ultimul a diminuat până la 265.576,88 lei, motivând ulterior prin referinţă că este litigiu de drept. Cu poziţia dată nu este de acord, deoarece OCN

„Microinvest” SRL este creditor garantat, aşa cum a descris supra, iar conform Acordului Cadru nr.394 din 18.02.2020 cu modificările ulterioare, Contractul de credit nr.20030002558 din 18.02.2020, Contractul de credit nr.22030023936 din 25.11.2022, Contractul de credit nr.20030016161 din 22.12.2020, care au fost semnate între OCN „Microinvest” SRL şi ÎI „Stog Ion” sunt încheiate între doi profisionişti care au apreciat oferta şi au convenit asupra obligaţilor contractuale.

80. În conformitate cu art.947 alin.(1) Cod Civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere. (4) Părţile pot conveni asupra unei penalităţi mai mari decât prejudiciul.

81. Potrivit art.949 alin.(1) Cod Civil, dacă penalitatea este stipulată pentru cazul în care debitorul nu execută obligaţia, creditorul poate cere atît executarea obligaţiei, cît şi plata penalităţii.

82. La fel, conform Contractului de ipotecă cu formulă executorie din 18.12.2020, autentificat de notar sub nr.694 şi Contractului de Ipotecă cu formulă executorie din 28.02.2022, autentificat de notar sub nr. 1419 prevede la pct.1.5, că Parţile convin asupra faptului că ipoteca instituită în baza prezentului Contract de Ipotecă va garanta şi executarea oricărei obligaţii viitoarea, asumate faţă de creditorul ipotecar, precum şi plata dobânzilor, comisioanelor, penalităţilor, amenzilor, reparării prejudiciului cauzat, compensării cheltuielilor de judecată şi altor cheltuieli rezonabile de exercitarea a dreptului de ipotecă”.

83. Conform prevederilor din Contractul de gaj nr.G1 din 18.02.2020, Contractul de gaj nr. 20030001085 G1 din 27.01.2020 cu modificările ulterioare şi Contractul de gaj nr. G2 din 17.12.2020 şi anume: “Pct. 1.2 Gajul se extinde şi asupra achitării dobânzilor, comisioanelor, penalităţilor, amenzilor, reparării prejudiciului cauzat, compensării cheltuielilor de judecată, cheltuieli rezonabile de întreţinere a Obiectului gajului şi altor cheltuieli rezonabile de exercitarea a dreptului de gaj”.

84. Având în vedere că părţile contractante au stipulat în mod expres în cuprinsul contractului obligaţia privind plata penalităţilor, creditorul este îndreptăţit, în temeiul principiului forţei obligatorii a contractului (*pacta sunt servanda*), să solicite şi să încaseze penalităţile aferente, calculate în conformitate cu prevederile contractuale, începând cu data la care debitorul a încetat efectuarea plăţilor.

85. Prin urmare, ţinând cont de toate argumentele expuse, solicită respectuos instanţei respingerea, ca nefondată a cererii de recurs formulată de administratorului autorizat Laşcu Ion împotriva încheieri instanţei de fond şi menţinerea acesteia ca fiind legală şi temeinică.

Termenul de declarare a recursului:

86. În conformitate cu prevederile art.1 alin.(4) din Legea insolvabilităţii nr.149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

87. Conform art.8 alin.(2) din Legea insolvabilităţii, încheierile instanţei de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării şi numai

în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum şi recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanţei de insolvabilitate.

88. Colegiul judiciar reţine că, încheierea instanţei de fond a fost pronunţată la data de 23 aprilie 2025, fiind remisă în adresa părţilor la data de 24 aprilie 2025 prin intermediul poştei terestre (f.d.78).

89. Prin urmare, instanţa constată că recursul declarat de administratorul autorizat Laşcu Ion, la data de 08 mai 2025, prin poştă electronică, a fost depus în termenul legal prevăzut de lege.

Aprecierea instanţei de recurs:

90. Verificând încheierea contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate şi temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil consideră că recursul declarat urmează a fi respins, cu menţinerea încheierii primei instanţe, reieşind din următoarele motive:

91. Conform art.1 alin.(4) din Legea insolvabilităţii nr.149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

92. Conform art.426 alin.(3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

93. În conformitate cu prevederile art.427 lit.a) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

94. Actele cauzei atestă că, la 18 aprilie 2024, creditorul SRL „Imexagro” a înaintat cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate faţă de debitorul ÎI „Stog Ion” cod fiscal 1011606000968, sediul or.Rezina, str.Suveranităţii 13, MD-5400.

95. Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 05 august 2024, a fost admisă cererea introductivă înaintată de creditorul SRL „Imexagro” şi iniţiată procedura simplificată a falimentului cu dizolvarea debitorului ÎI „Stog Ion”. S-a desemnat în calitate de lichidator al insolvabilităţii debitorului ÎI „Stog Ion”, administratorul autorizat Laşcu Ion, autorizaţia nr.151 din 19.01.2015. Tot prin aceeaşi hotărâre, s-a obligat lichidatorul să notifice creditorii despre înregistrarea cererilor de validare a creanţelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanţelor până la 20 septembrie 2024, fiind stabilită şedinţa de validare a creanţelor şi prima adunare de raportare pentru data de 24 octombrie 2024.

96. La 19 septembrie 2024 creditorul OCN „Microinvest” SRL a depus cerere de admitere a creanţelor faţă de ÎI „Stog Ion”, în procedura simplificată a falimentului, prin care a solicitat validarea creanţei în sumă de 4.525.176,48 lei, ca creanţa garantată.

97. La 14 octombrie 2024, lichidatorul ÎI „Stog Ion”, în procedura simplificată a falimentului, Laşcu Ion, a depus în instanţa de judecată tabelul definitiv al creanţelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului ÎI „Stog Ion”, din care rezultă că creanţele înaintate spre validare de către OCN „Microinvest” SRL au fost admise parţial spre validare şi anume: suma de 1.869.407,67 lei, la rangul creanţelor garantate şi suma de 265.576,88 lei la rangul VI.

98. La 17 octombrie 2024, creditorul OCN „Microinvest” SRL, a depus contestaţie împotriva acţiunilor lichidatorului ÎI „Stog Ion”, în procedura simplificată a falimentului, Laşcu Ion, prin care a solicitat validarea creanţei în suma de 4.525.176,48 lei, la rangul creanţelor garantate.

99. Prin încheierea judecătoriei Orhei, sediul Central din 23 aprilie 2025, s-a admis parţial contestaţia depusă de creditorul OCN „Microinvest” SRL împotriva acţiunilor lichidatorului ÎI „Stog Ion”, privind neadmiterea parţială a creanţelor creditorului OCN „Microinvest” SRL în sumă de 4.525.176,48 lei, la rangul creanţelor garantate. S-a validat creanţa creditorului OCN „Microinvest” SRL în sumă de 663.942,20 lei la rangul creanţe garantate.

100. Invocând dezacordul cu încheierea instanţei de fond, la data de 08 mai 2025, administratorul autorizat Laşcu Ion, a depus cerere de recurs prin care a solicitat casarea încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 23 aprilie 2025 şi emiterea unei noi hotărârii prin care contestaţia să fie respinsă.

101. Conform art.140 alin.(1) Legea insolvabilităţii, dacă are o creanţă faţă de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, creditorul înaintează în scris creanţa, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanţelor adresată instanţei de judecată care examinează cauza de insolvabilitate a debitorului. Cererile de admitere a creanţelor se consemnează într-un registru, care se păstrează în instanţă.

102. Potrivit art.141 alin.(1) Legea insolvabilităţii, cererea de admitere a creanţelor are acelaşi regim juridic ca şi cererea de chemare în judecată, cu excepţiile stabilire la art.19, iar alin.(3) al aceluiaşi articol prevede că, la cererea de admitere a creanţelor se anexează documentele justificative din care izvorăsc creanţele.

103. În conformitate cu art.142 alin.(1) Legea insolvabilităţii, creanţele se supun procedurii de verificare, prevăzută de prezenta lege, de către administratorul provizoriu sau administratorul insolvabilităţii, sau de lichidator, cu excepţia creanţelor constatate prin titluri executorii. (4) Administratorul insolvabilităţii/lichidatorul procedează de îndată la verificarea fiecărei cereri de admitere înregistrate la instanţa de insolvabilitate şi a documentelor depuse şi efectuează o cercetare amănunţită pentru a stabili dacă creanţa nu este contestată sau în litigiu, care este valoarea exactă conform actelor din care rezultă creanţa şi prioritatea fiecărei creanţe. (5) În vederea îndeplinirii atribuţiei prevăzute la alin.(4), administratorul insolvabilităţii/ lichidatorul va putea solicita reprezentantului debitorului explicaţii, informaţii şi documente suplimentare, după caz. (7) O creanţă se înscrie în tabel ţinându-se cont atât de suma datorată efectiv, cât şi de dobânda corespunzătoare sau de penalitatea, sau de orice alt accesoriu calculat până la data deschiderii procedurii, aşa cum rezultă din actele depuse la dosar.

104. Potrivit art.143 alin.(4) Legea insolvabilităţii, după intentarea procedurii de insolvabilitate sau a procedurii simplificate a falimentului, administratorul insolvabilităţii/lichidatorul va întocmi tabelul definitiv al creanţelor, care va cuprinde toate creanţele înaintate împotriva patrimoniului debitorului la data intentării procedurii de insolvabilitate sau a procedurii simplificate a falimentului, inclusiv creanţele acceptate în tabelul preliminar. În tabelul definitiv se arată suma solicitată, suma admisă de administratorul insolvabilităţii/lichidator şi rangul de prioritate al creanţei. Tabelul definitiv al creanţelor se aprobă de către instanţa de insolvabilitate la şedinţa de validare a creditorilor. (5) la expirarea termenului de verificare, administratorul/lichidatorul depune imediat tabelul definitiv în instanţa de judecată care examinează cazul de insolvabilitate a

debitorului. Creditorii şi debitorul au acces la tabelul creanţelor şi pot face contestaţii faţă de creanţele admise de administrator/lichidator în tabel, precum şi asupra celor înlăturate. O creanţă acceptată şi inclusă de administratorul insolvabilităţii/lichidator în tabelul definitiv al creanţelor se consideră validată dacă, cu cel puţin 3 zile lucrătoare înainte de şedinţa de validare, nu a fost contestată de debitor sau de un creditor ori dacă contestaţia ridicată a fost înlăturată. (6) Contestaţia debitorului nu se opune validării creanţei. (8) Consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanţelor are efectul unei hotărâri judecătoreşti definitive şi irevocabile pentru toate creanţele validate, conform valorii şi rangului lor, precum şi pentru debitor, administrator/lichidator şi pentru toţi creditorii chirografari şi creditorii garantaţi. După validarea creanţelor din tabelul definitiv, numai titularii creanţelor consemnate în tabel pot să participe la votul planului de restructurare sau la orice repartiţie de sume, în caz de faliment etc.

105. În temeiul art.144 alin.(1) Legea insolvabilităţii, debitorul şi creditorii pot să formuleze contestaţii cu privire la creanţele şi la drepturile de preferinţă neadmise sau trecute integral sau parţial de administratorul insolvabilităţii/lichidator în tabelul definitiv. (9) Instanţa de insolvabilitate soluţionează contestaţia prin încheiere care poate fi contestată cu recurs. Încheierea irevocabilă prin care contestaţia este admisă sau respinsă cu validarea creanţei este executorie pentru administratorul insolvabilităţii/lichidator şi pentru toţi creditorii. Încheierea constituie temei pentru rectificarea tabelului definitiv al creanţelor sau a tabelului definitiv consolidat fără a se convoca şedinţă specială de validare.

106. În temeiul prevederilor legale aplicabile şi raportat la circumstanţele concrete ale speţei, Colegiul civil constată că, soluţia pronunţată de instanţa de insolvabilitate este legală şi temeinică, iar criticile formulate de recurent nu sunt de natură să atragă casarea acesteia.

107. În acest sens, Colegiul reţine că obiectul contestaţiei formulate de creditorul OCN „Microinvest" SRL a vizat neadmiterea integrală a creanţei declarate, în special, sub aspectul rangului şi a mărimii penalităţii contractuale, reflectate în tabelul definitiv al creanţelor. Astfel, creditorul a solicitat validarea întregii creanţe în sumă de 4.525.176,48 lei la rangul creanţelor garantate, invocând existenţa unor contracte de credit valabil încheiate şi a unor garanţii reale care acoperă inclusiv accesoriile creanţei.

108. Potrivit art.141 din Legea insolvabilităţii nr.149/2012, cererea de admitere a creanţelor are acelaşi regim juridic ca o cerere de chemare în judecată şi trebuie să fie însoţită de documentele justificative din care izvorăsc creanţele, precum şi de actele de constituire a garanţiilor. Din materialele dosarului rezultă că creditorul OCN „Microinvest" SRL a respectat aceste cerinţe legale, anexând la cererea de validare a creanţei contractele de credit şi contractele de gaj şi ipotecă învestite cu formulă executorie.

109. În continuare, Colegiul subliniază că, în temeiul art.142 din Legea insolvabilităţii, creanţele declarate sunt supuse procedurii de verificare de către lichidator, care are obligaţia de a stabili caracterul cert, lichid şi exigibil al acestora, valoarea exactă şi rangul de prioritate. Această atribuţie presupune nu doar o verificare formală a existenţei creanţei, ci şi o analiză juridică a întinderii drepturilor creditorului, inclusiv sub aspectul accesoriilor şi al garanţiilor reale.

110. Din tabelul definitiv al creanţelor rezultă că lichidatorul a admis creanţa creditorului OCN „Microinvest" SRL parţial, validând suma de 1.869.407,67 lei la rangul creanţelor garantate şi suma de 265.576,88 lei la rangul VI, cu titlu de penalitate redusă. Lichidatorul a motivat această soluţie prin faptul că valoarea bunurilor grevate cu garanţii

ar fi inferioară creanţei totale solicitate şi că penalitatea contractuală de 1% pe zi ar fi excesivă.

111. În speţă, analizând actele anexate la cererea de validare, instanţa de fond just a constatat că, creanţa solicitată de a fi validată derivă din Contractul de împrumut cu dobândă nr.20030002558 din 18.02.2020, Contractul de împrumut cu dobândă nr.22030023936 din 25.11.2022, Contractul de credit cu dobândă nr.20030016161 din 22.12.2020 şi Contractul de credit cu dobândă nr.22030023947 din 25.11.2022, fiind asigurată prin Contractul de gaj învestit cu formulă executorie cu nr.G1 din 18.02.2020, Contractul de gaj învestit cu formulă executorie cu nr.20030001085 G1 din 27.01.2020 şi Acordul adiţional din 18.02.2020, Contractul de gaj învestit cu formulă executorie cu nr.G2 din 17.12.2020, Contractul de ipotecă învestit cu formulă executorie cu nr.694 din 18.12.2020, Contractul de ipotecă învestit cu formulă executorie cu nr.1-419 din 28.02.2022.

112. De asemenea, instanţa de insolvabilitate a interpretat şi a aplicat corect dispoziţiile contractelor de gaj şi ipotecă, constatând just că din clauzele acestora rezultă expres că garanţiile reale se extind nu doar asupra debitului principal, ci şi asupra dobânzilor, comisioanelor, penalităţilor şi altor accesorii. Această concluzie este pe deplin concordantă cu art.667 Cod civil, care consacră caracterul accesoriu al gajului faţă de obligaţia garantată.

113. În altă ordine de idei, instanţa de insolvabilitate just a subliniat faptul că, creanţa este validă atunci, când ea a ajuns la scadenţă, este certă – neîndoielnică în sensul ca asupra ei să nu fie conturat un litigiu; lichidă – având un cuantum precis determinat; exigibilă – a cărei executare creditorul poate să o pretindă imediat.

114. Prin urmare, analizând actele anexate la cererea de validare, instanţa de insolvabilitate a motivat că contractele de credit şi cele de ipotecă au fost încheiate între doi profesionişti, care au negociat atât clauza contractuală privind penalitatea şi mărimea acesteia, cât şi extinderea garanţiilor reale asupra penalităţilor stabilite.

115. Referitor la penalitatea contractuală, Colegiul reţine că instanţa de fond a efectuat o analiză corectă a normelor de drept civil incidente.

116. Şi anume, potrivit art.947 alin.(1) Cod civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere. (4) Părţile pot conveni asupra unei penalităţi mai mari decît prejudiciul. (5) Debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea obligaţiei este justificată. (6) Nulitatea obligaţiei atrage nulitatea clauzei penale. Nulitatea clauzei penale nu atrage nulitatea obligaţiei.

117. Conform art.948 Cod civil, clauza penală este întocmită în formă autentică dacă legea cere forma autentică pentru actul juridic căruia i se aplică clauza. În celelalte cazuri, clauza penală este întocmită în scris, sub sancţiunea nulităţii absolute.

118. Potrivit art.949 alin.(1) Cod civil, dacă penalitatea este stipulată pentru cazul în care debitorul nu execută obligaţia, creditorul poate cere atît executarea obligaţiei, cît şi plata penalităţii.

119. Totodată, conform art.953 Cod civil, instanţa este îndreptăţită, în cazuri excepţionale, să dispună reducerea penalităţii disproporţionat de mari, ţinând cont de toate circumstanţele cauzei

120. Raportând circumstanţele cauzei la prevederile normelor legale enunţate, instanţa de fond corect a constatat că debitorul nu a rambursat în termen sumele primite cu titlu de împrumut/credit, respectiv, acesta este ţinut să achite penalitatea contractuală. Ce referire la cuantificarea acesteia, Colegiul va susţine poziţia instanţei de fond precum că speţei pot fi aplicate prevederile art.953 Cod civil, dat fiind că în esenţa sa lichidatorul a invocat caracterul disproporţionat de mare a penalităţii.

121. Astfel, se constată că penalitatea pretinsă de creditor în cuantum de 2.655.768,81 lei, depăşeşte considerabil valoarea debitului principal şi a accesoriilor acestuia, motiv pentru care instanţa de fond a aplicat corect mecanismul legal de reducere a penalităţii, stabilind 0,25% pe zi, echivalentul sumei de 663.942,20 lei, menţinând caracterul cert şi exigibil al creanţei fără a fi disproporţionată.

122. În consecinţă, Colegiul civil constată că argumentele contestaţiei formulate de creditorul OCN „Microinvest" SRL au fost corect reţinute de instanţa de fond, iar soluţia de admitere parţială a contestaţiei, cu validarea penalităţii contractuale reduse în sumă de 663.942,20 lei, este legală şi temeinică.

123. Totodată, Colegiul constată că recurentul contestă admiterea penalităţii de 0,25%/zi de către instanţa de insolvabilitate, invocând impactul disproporţionat asupra debitorului şi caracterul abuziv al acesteia. Totodată, recurentul susţine că penalitatea ar echivala cu 91,25% pe an din suma restantă, ceea ce ar fi excesiv şi împovărător.

124. Totuşi, potrivit art.953 Cod civil, instanţa poate reduce penalitatea doar în cazuri excepţionale, ţinând cont de circumstanţele cauzei, iar instanţa de fond a aplicat acest principiu, reducând penalitatea de la 1%/zi (negociat de părţi) la 0,25%/zi, stabilind suma de 663.942,20 lei, ceea ce reprezintă o aplicare echilibrată a dreptului, păstrând caracterul cert şi exigibil al creanţei şi evitând o penalizare disproporţionată.

125. De asemenea, deşi recurentul susţine că penalitatea este excesivă, Colegiul constată că instanţa de fond a efectuat o analiză concretă şi proporţională, reducând cuantumul iniţial de peste 2.655.768,81 lei la 663.942,20 lei, ajustând astfel penalitatea proporţional cu debitul principal şi accesoriile acestuia.

126. În concluzie, admiterea penalităţii de 0,25%/zi pentru suma de 663.942,20 lei este legală, proporţională şi justificată, iar argumentele recurentului privind caracterul excesiv al acesteia sunt neîntemeiate şi urmează a fi respinse.

127. Cu referire la pretinsa nulitate sau caracter abuziv al clauzelor de penalitate, Colegiul va susţine concluzia expusă de instanţa de fond, precum că aceasta nu face obiectul unei contestaţii în instanţa de insolvabilitate, prezenta solicitare nu a fost formulată în procedura contencioasă, de altfel, contractele în cauză fiind încheiate între doi profesionişti, se prezumă a fi negociate, acceptate şi semnate amiabil.

128. De asemenea, instanţa corect a dispus modificarea rangului creanţei încasate cu titlu de penalitate. Aici, Colegiul va susţine concluzia instanţei de fond, precum că verificarea creanţelor în procedura de insolvabilitate presupune, pe de o parte, aprecierea temeiniciei creanţei şi a legalităţii documentelor justificative, iar pe de altă parte, determinarea rangului de prioritate, în funcţie de existenţa şi întinderea garanţiilor reale. Iar, simpla apreciere a lichidatorului privind insuficienţa valorii bunurilor grevate nu poate

justifica, în această etapă procedurală, retrogradarea unei creanţe garantate la rang chirografar.

129. În acest sens instanţa întemeiat s-a referit la prevederile art.50 alin.(1) coroborat la art.51 din Legea insolvabilităţii, potrivit cărora creditorii cu drept de gaj convenţional sau legal asupra unui bun din masa debitoare sunt îndreptăţiţi la satisfacerea prioritară a creanţelor garantate din contul bunului gajat. Creditorul garantat îşi pierde statutul şi devine creditor chirografar doar în cazul în care creanţa garantată nu este executată integral din valoarea bunului gajat sau în cazul în care renunţă la dreptul lor de executare prioritară a creanţei.

130. Nici una din situaţiile enunţate nu se atestă la momentul verificării creanţelor şi întocmirii tabelului definitiv al creanţelor, din care motiv, instanţa de fond just a conchis că retrogradarea creanţei la etapa menţionată este inacceptabilă.

131. Deşi, în esenţa art.50 şi 51 din Legea insolvabilităţii, creanţele creditorilor garantaţi sunt considerate garantate în limita valorii bunurilor, însă această limitare operează efectiv la etapa realizării garanţiei. Până la acel moment, creditorul beneficiază de rangul de creditor garantat pentru întreaga creanţă recunoscută ca atare, urmând ca eventualul rest neacoperit să fie recalificat ulterior ca creanţă chirografară.

132. Prin urmare, instanţa de fond a concluzionat în mod corect că soluţia lichidatorului de a exclude penalitatea din categoria creanţelor garantate este prematură şi lipsită de suport legal. Atâta timp cât există garanţii valabile care acoperă inclusiv penalităţile, acestea trebuie înscrise în tabelul definitiv la rangul creanţelor garantate, urmând ca ajustările eventuale să se facă ulterior, în condiţiile legii.

133. Ţinând cont de cele constatate mai sus, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord va respinge recursul declarat de lichidatorul ÎI „Stog Ion", în procedura simplificată a falimentului, Laşcu Ion, şi va menţine încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 23 aprilie 2025.

134. În conformitate cu art.427 lit.a) CPC RM, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord, -

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de lichidatorul ÎI „Stog Ion", în procedura simplificată a falimentului, Laşcu Ion.

Se menţin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 23 aprilie 2025, la contestaţia înaintată de creditorul OCN „Microinvest" SRL împotriva acţiunilor lichidatorului ÎI „Stog Ion" privind neadmiterea parţială a creanţelor creditorului OCN „Microinvest" SRL în sumă totală de 4.525.176,48 lei, la rangul creanţelor garantate.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului, judecător Stanislav Grosu

Judecători Alina Ţihonschi

Radu Holban